

بررسی مشکلات و چالش‌های اخلاقی در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای

مجری طرح: محسن صفابخش

چکیده

هدف اصلی از انجام این تحقیق، توصیف صور مختلف بد اخلاقی‌ها در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور و تبیین علل انگیزه‌های شکل‌گیری و گسترش رفتارهای غیر اخلاقی به منظور تجویز راه‌کارهای اجرایی جهت مقابله با بد اخلاقی‌های موجود در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور می‌باشد.

در این مطالعه با توجه به ماهیت موضوع از روش‌های بررسی اسنادی، پیمایشی و میدانی استفاده شده است. جامعه آماری این بررسی شامل کلیه ذینفعان ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور (ورزشکاران، مربیان، مدیران و تماشاگران) رشته‌های مختلف ورزشی در سال ۱۳۹۵ می‌باشد.

به منظور تعیین جامعه آماری کلیه رشته‌های ورزشی به دو گروه ورزش‌های انفرادی و دسته‌جمعی طبقه‌بندی شده و از بین ورزش‌های انفرادی دو رشته ورزشی کشتی و تکواندو و از میان ورزش‌های دسته‌جمعی دو رشته ورزشی فوتبال و والیبال به عنوان نمونه انتخاب گردیدند.

اطلاعات مورد نیاز در این پژوهش از طریق رجوع به داده‌های موجود، داده‌های ثانویه، مصاحبه نیمه ساختاریافته و تکمیل پرسشنامه جمع‌آوری شده است. اطلاعات جمع‌آوری شده از طریق پرسشنامه پس از کدگذاری وارد کامپیوتر شده و با استفاده از مجموعه آماری برای علوم اجتماعی (SPSS) مورد پردازش قرار گرفته است. در آزمون فرضیات تحقیق به‌طور عمده از تست کای اسکوار یا کی دو استفاده شده و در مواردی نیز به واسطه نوع فرضیات از روش مقایسه درصد و فراوانی‌های مورد مشاهده در استنتاجات آماری و به شکل توصیفی استفاده شده است.

مهمترین یافته‌های حاصل از آزمون فرضیات به قرار زیر می‌باشد:

- (۱) رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی محصول یادگیری و تجربه بوده و تماشاگران رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی را در ورزشگاه‌ها می‌آموزند و به کار می‌بندند.
- (۲) رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی در انبوه تماشاگران ورزشگاه‌ها تقویت می‌شود.

۳) زدن برچسب خرابکاری به بعضی از تماشاگران ورزشگاه‌ها به وسیله رسانه‌های ورزشی احتمال دست زدن به رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی را افزایش می‌دهد.

۴) مطالعه نشریات ورزشی احتمال دست زدن به رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی را در بین تماشاگران ورزشگاه‌ها افزایش می‌دهد.

۵) ورود پول به ورزش، اخلاق ورزشی و خلق و خوی پهلوانی را کمرنگ نموده است.

۶) بردگرایی احتمال دست زدن به رفتارهای خشونت‌آمیز و تخریبی را در بین تماشاگران ورزشگاه‌ها افزایش می‌دهد.

مهمترین راه‌کارهای ارائه شده به منظور مقابله با بد اخلاقی‌های موجود در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور به قرار زیر است:

- به منظور کاهش میزان ناکامی و سرخوردگی در بین جوانان ایجاد فرصت‌های لازم برای دستیابی به تحصیل، اشتغال، ازدواج و تشکیل خانواده امری ضروری است.
- طراحی و ایجاد فضاهایی به منظور تخلیه هیجان‌های دوره جوانی امری ضروری به شمار می‌رود.
- رسانه‌های ورزشی به ویژه روزنامه‌های ورزشی باید از دروغ نویسی، وارونه نویسی، جنجال آفرینی، شایعه‌پراکنی و ایجاد هیجان کاذب پرهیز نموده و به موازات اطلاع رسانی صحیح و به موقع نقش آموزشی خود را در توسعه فرهنگ تماشاگری و هواداری از باشگاه به نحو مطلوب ایفا نمایند.
- با راه‌اندازی آژانس‌های رسمی نقل و انتقال بازیکنان می‌توان از تخریب بازار نقل و انتقال بازیکنان جلوگیری نمود و با قانونی کردن روند قیمت گذاری جهت خرید و فروش بازیکنان از افزایش بی رویه قیمت بازیکنان و پیامدهای زیان‌بار ناشی از آن مانند تجمل‌گرایی، رفاه طلبی کاذب، تقویت تمایلات مادی گرایانه در بین ورزشکاران و شکل‌گیری پدیده بازیکن سالاری در ورزش جلوگیری نمود.
- با حمایت از مربیان "بازیکن محور" و سپردن مسئولیت مربیگری تیم‌های ملی و باشگاهی به آنان حاکمیت بی چون و چرای فلسفه بردگرایی رفته رفته تضعیف شده و نتیجه گرایی همراه با بازی زیبا و جوانمردانه جای فلسفه بردگرایی به هر قیمت را در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور خواهد گرفت.